

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Melléklet: 1	Oldal: 5
--------------	----------

K é r d é s

(Írásbeli válasz kérése)

Dr. Szili Katalinnak
az Országgyűlés elnökének
Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

A Hárszabály 118. §. alapján a Magyar Köztársaság Alkotmányának 27. §-a alapján bejelentjük, hogy kérdést kívánunk feltenni

Göncz Kinga miniszter asszonynak

"Mit kíván tenni a csökkent munkaképességű emberek foglalkoztatásának segítése érdekében?"

címmel.

Tisztelt Miniszter Asszony!

Győr-Moson-Sopron Megyében, Tét városában működik az S. K. Oltalom Bt., önálló gazdasági társaságként, és elsősorban csökkent munkaképességű embereket foglalkoztat, két telephelyén összesen 72 főt. Az elmúlt napokban megkeresett minket a cég vezetője, és a segítségünket kérte a mellékelt levélben megfogalmazott problémájuk miatt.

A társaság a 2005. évi törvénymódosítások miatt igen nehéz helyzetbe került. További működésük, fenntarthatóságuk került veszélybe. Bővítési, fejlesztési, munkahely teremtési terveikről valószínű, hogy le kell mondaniuk, pedig felmérésük során 232 fő, szintén a megyében élő megváltozott munkaképességűt regisztráltak, akik dolgozni akarnak, és akiket eredeti terveik szerint a jövőben, foglalkoztatni, rehabilitációjukat elősegíteni szándékoztak. Nekik sajnos most ez a lehetőség elveszni látszik.

A mellékelt levélben leírtakkal egyet értünk, és tisztelettel kérjük miniszter asszonyt, hogy Ön is vizsgálja meg panaszukat, kérésüket. Sajnos az ő problémájuk nem egyedi, hasonlóan érint minden olyan munkáltatót, akik megváltozott munkaképességűeket foglalkoztatnak, vagy szeretnének foglalkoztatni. Tudva levő, hogy ennek a munkaerő piacnak a lefedésére nem elegendők a célszervezetek és szociális foglalkoztatók. Szükség van azokra az önálló gazdasági társaságokra is, akik nem csak „egészséges” munkaerőt tudnak foglalkoztatni, és kötelességünk őket, a piaci verseny törvényeit figyelembe véve támogatni ebben a törekvésükben.

Kérdezzük Miniszter Asszony, hogy mit kíván tenni a csökkent munkaképességű emberek esélyegyenlősége érdekében?

A kérdésre írásban kérjük a választ!

Budapest, 2006. február 23.

Tisztelettel

Firtl Máttyás
országgyűlési képviselő
FIDESZ – MPP

Dr. Medgyasszay László
független országgyűlési képviselő

Összefoglaló törvény elemzés a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatására

8/1983. (VI. 29.) EüM-PM együttes rendelet

a megváltozott munkaképességű dolgozók foglalkoztatásáról és szociális ellátásáról

2004 évi módosításai, ami a gazdasági társaságokra vonatkozik (nem kijelölt célszervezetekre, nem szociális foglalkoztatókra), a munkáltatókat megillető támogatásokat illetően.

A jogosultság tekintetében nem történt változás:

a) a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. § (2) bekezdésének a)-c) és f) pontjaiban meghatározott adóalanyt, ideértve a 27/D. § alapján kijelölt célszervezetet (a továbbiakban: kijelölt célszervezet) is,

b) a szociális foglalkoztatót

(a továbbiakban az a)-b) pont együtt: gazdálkodó szervezet) dotáció illeti meg. (2) Dotáció abban a hónapban illeti meg a gazdálkodó szervezetet - ide nem értve a kijelölt célszervezetet -, amelyikben az általa foglalkoztatott dolgozók átlagos statisztikai állományi létszáma meghaladja a 20 főt, és a megváltozott munkaképességű dolgozóknak az átlagos statisztikai állományi létszámhoz viszonyított aránya meghaladja a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a Flt.) 41/A. §-ban meghatározott 5%-os (kötelező foglalkoztatási szint) mértéket.

Változás a támogatás vetítési alapját tekintve következett be, ez igen jelentős támogatáscsökkenést jelent.

A 2004-es szabályozás szerint :

"(3) A dotáció vetítési alapja - a (4) bekezdésben foglaltak kivételével - a (2) bekezdésben megállapított mértéken felül foglalkoztatott megváltozott munkaképességű dolgozók tárgyhavi átlagos statisztikai állományi létszáma és a részükre kifizetett havi átlagbér szorzata alapján számított havi bruttó munkabér összege. Átlagbérként legfeljebb a - külön jogszabályban a teljes munkaidőben foglalkoztatottak részére meghatározott - mindenkor érvényes minimálbért lehet figyelembe venni."

A kijelölt célszervezetek, és más gazdálkodószervezetek támogatása között, hogy a kijelölt célszervezetnél a vetítési alap a foglalkoztatott megváltozott munkaképességű dolgozók tárgyhavi átlagos statisztikai állományi létszáma, ezzel szemben a többi esetben az FLT kötelező foglalkoztatási szintje feletti létszám a vetítési alapja.

Ez a rendelkezés, a 2004-es, és a 2005-ös szabályozásban is szerepel.

A 2005 Január 1-től érvényes dotációra vonatkozó szabály pedig kimondja:

(3) A dotáció vetítési alapja

a) a kijelölt célszervezet esetén a foglalkoztatott megváltozott munkaképességű dolgozók tárgyhavi átlagos statisztikai állományi létszáma,

b) az a) pontba nem tartozó gazdálkodó szervezet esetén a (2) bekezdésben meghatározott mértéken felül foglalkoztatott megváltozott munkaképességű dolgozók tárgyhavi átlagos statisztikai állományi létszáma,

és ötvenháromezer forint szorzata alapján - az (5)-(8) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - számított összeg. Ha az a)-b) pontban meghatározott megváltozott munkaképességű dolgozók részére ténylegesen kifizetett bruttó havi munkabér egy főre jutó átlaga nem éri el az ötvenháromezer forintot, a dotáció alapjának számításakor ez utóbbi összeget kell figyelembe venni.

A támogatás összegénél található a jelentős változtatás, 2004-ben a mindenkori minimálbér szerepelt a támogatás elemeként, 2005-től, már konkrét összeget határoz meg a jogalkotó, 53000 Ft-ban.

Azzal, hogy nem a törvényes minimálbérhez köti a támogatás összegét, gyakorlatilag rögzíti annak lehetőségét, hogy a dotáció összege a mindenkori minimálbér összege alatt legyen.

(4) A gazdálkodó szervezetet a 27/A-27/G. §-okban foglaltak alapján számított összegű dotációt igényelhet, feltéve, ha az nem haladja meg a tárgyévet megelőző második év december hónapra igényelt dotáció tizenkétszeresét (éves folyósítási korlát összege). Ha a gazdálkodó szervezet

a) a tárgyévet megelőző évben igényelt első alkalommal dotációt, illetőleg kijelölt célszervezetként dotációt, a tárgyévben igényelhető dotáció összege nem haladhatja meg az első igénylés, illetőleg a célszervezeti kijelölést követő első igénylés összegének tizenkétszeresét,

b) a tárgyévben igényel első alkalommal dotációt, illetőleg célszervezetként dotációt, a dotáció éves összege nem haladhatja meg az első igénylés, illetőleg a célszervezeti kijelölést követő első igénylés összegének és a tárgyévben hátralévő hónapok számának szorzatát.

(5) E rendelet alkalmazásában az átlagos statisztikai állományi létszám számításánál a Központi Statisztikai Hivatal

A 2005-re vonatkozó szabályozás vezette be a támogatás folyósításának korlátját, a gazdálkodószervezet támogatásának mértéke úgy alakul, hogy az nem haladhatja meg a tárgyévet megelőző második év december hónapra igényelt dotáció tizenkétszeresét (éves folyósítási korlát összege).

E intézkedés által a támogatási összeg statikus, merev lett, hiszen azok a szervezetek, akik nem célszervezetek, nem szociális foglalkoztatók, egy korábbi időpont statisztikai átlagléttszámtól függően kapták 2005-ben a támogatást 2005. Decemberében ismét módosult a rendelet a következők szerint.

A munkáltatók rehabilitációs tevékenységét segítő támogatás

27. § (1) E rendelet alapján dotáció azt, a 27/A. § (1) bekezdésében megjelölt munkáltatót illeti meg, amely 2006. év januárjában, vagy azt megelőző időpontban történő foglalkoztatáshoz jogszerűen dotációt igényelt.

(2) Jogutódlás esetében a dotáció megilleti az Mt. 85/A. §-ának (1) bekezdése szerinti jogutódot, ha a jogelőd az (1) bekezdésben foglaltak alapján dotációra jogosult.

(3) Az (1)-(2) bekezdésben foglalt feltételek fennállása esetén sem folyósítható dotáció a 27/A. § (1) bekezdésben megjelölt munkáltató részére, ha külön jogszabály alapján a rehabilitációs foglalkoztatás támogatására biztosított költség-előirányzat terhére nyújtott költségkompenzációs támogatásban, illetőleg rehabilitációs költségtámogatásban részesül.

27/A. § (1) A 28. §-ban meghatározott megváltozott munkaképességű dolgozó foglalkoztatása esetén

a) a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. § (2) bekezdésének a)-c) és f) pontjaiban meghatározott adóalanyt, ideértve a 27/D. § alapján kijelölt célszervezetet (a továbbiakban: kijelölt célszervezet) is,

b) a szociális foglalkoztatót

(a továbbiakban az a)-b) pont együtt: gazdálkodó szervezet) dotáció illeti meg.
(2) Dotáció abban a hónapban illeti meg a gazdálkodó szervezetet - ide nem értve a kijelölt célszervezetet -, amelyikben az általa foglalkoztatott dolgozók átlagos statisztikai állományi létszáma meghaladja a 20 főt, és a megváltozott munkaképességű dolgozóknak az átlagos statisztikai állományi létszámhoz viszonyított aránya meghaladja a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) 41/A. §-ban meghatározott 5%-os (kötelező foglalkoztatási szint) mértéket.

(3) A dotáció vetítési alapja

a) a 27/A. § (1) bekezdésének a) pontjába tartozó gazdálkodó szervezet esetén - ide nem értve a kijelölt célszervezetet - a (2) bekezdésben meghatározott mértéken felül foglalkoztatott megváltozott munkaképességű dolgozók tárgyhavi

átlagos statisztikai állományi létszáma, de legfeljebb a megváltozott munkaképességű munkavállalók 2005. évi átlagos statisztikai állományi létszáma, illetőleg a dotációt első alkalommal a 2006. január hónapi foglalkoztatáshoz igénylő gazdálkodó szervezet esetében a megváltozott munkaképességű dolgozók 2006. január havi átlagos statisztikai állományi létszáma,

b) a kijelölt célszervezet esetén a foglalkoztatott megváltozott munkaképességű dolgozók tárgyhavi átlagos statisztikai állományi létszáma, de legfeljebb a megváltozott munkaképességű dolgozók 2005. évi átlagos statisztikai állományi létszáma,

c) a szociális foglalkoztató esetén a (2) bekezdésben meghatározott mértéken felül foglalkoztatott megváltozott munkaképességű dolgozók tárgyhavi átlagos statisztikai állományi létszáma, és a 2006. évi foglalkoztatáshoz igényelt támogatás esetén ötvenhétezer forint, 2007. évi foglalkoztatáshoz igényelt támogatás esetén hatvanezer forint szorzata alapján - a (4)-(8) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - számított összeg. Ha a megváltozott munkaképességű dolgozók részére ténylegesen kifizetett bruttó havi munkabér egy főre jutó átlaga nem éri el 2006-ban az ötvenhétezer forintot, 2007-ben a hatvanezer forintot, a dotáció vetítési alapjának számításakor a ténylegesen kifizetett bruttó havi munkabér egy főre jutó átlagát kell figyelembe venni.

(4) A vetítési alap számításakor a (3) bekezdésben megjelölt tárgyhavi statisztikai állományi létszámban nem vehetők figyelembe a 28. § (4) bekezdésében felsorolt személyek.

(5) E rendelet alkalmazásában az átlagos statisztikai állományi létszám számításánál a Központi Statisztikai Hivatal létszámszámításra vonatkozó előírásait a (6)-(7) bekezdésekben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A rendelet utal egy másik, a dotációval párhuzamosan létező támogatási formára, melyet 2005. Szeptemberében két kormányrendelet, és két miniszteri (FMM) hívott életre, szempontunkból annyiban jelentős, hogy nem részesülhet dotációban, aki más, hasonló költségvetési támogatást kapott, legyen ez költségkompenzációs támogatás, vagy rehabilitációs költségátvitel.

A dotáció vetítési alapja ezzel a módosítással jelentősen megváltozott:

(3) A dotáció vetítési alapja

a) a 27/A. § (1) bekezdésének a) pontjába tartozó gazdálkodó szervezet esetén - ide nem értve a kijelölt célszervezetet - a (2) bekezdésben meghatározott mértéken felül foglalkoztatott megváltozott munkaképességű dolgozók tárgyhavi átlagos statisztikai állományi létszáma, de legfeljebb a megváltozott munkaképességű munkavállalók 2005. évi átlagos statisztikai állományi létszáma, illetőleg a dotációt első alkalommal a 2006. január hónapi foglalkoztatáshoz igénylő gazdálkodó szervezet esetében a megváltozott munkaképességű dolgozók 2006. január havi átlagos statisztikai állományi létszáma,

b) a kijelölt célszervezet esetén a foglalkoztatott megváltozott munkaképességű dolgozók tárgyhavi átlagos statisztikai állományi létszáma, de legfeljebb a megváltozott munkaképességű dolgozók 2005. évi átlagos statisztikai állományi létszáma,

c) a szociális foglalkoztató esetén a (2) bekezdésben meghatározott mértéken felül foglalkoztatott megváltozott munkaképességű dolgozók tárgyhavi átlagos statisztikai állományi létszáma, és a 2006. évi foglalkoztatáshoz igényelt támogatás esetén ötvenhétezer forint, 2007. évi foglalkoztatáshoz igényelt támogatás esetén hatvanezer forint szorzata alapján - a (4)-(8) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - számított összeg. Ha a megváltozott munkaképességű dolgozók részére ténylegesen kifizetett bruttó havi munkabér egy főre jutó átlaga nem éri el 2006-ban az ötvenhétezer forintot, 2007-ben a hatvanezer forintot, a dotáció vetítési alapjának számításakor a ténylegesen kifizetett bruttó havi munkabér egy főre jutó átlagát kell figyelembe venni.

Az előző, 2005-re vonatkozó szabályozásban egy két évvel korábbi átlagléttszámot tekintett a támogatás alapjának. 2006 januárjától, a dolgozók 2005. évi átlagos statisztikai állományi létszámát veszi alapul. A támogatás összege is változott, 2006. évi foglalkoztatáshoz igényelt támogatás esetén ötvenhétezer forint, 2007. évi foglalkoztatáshoz igényelt támogatás esetén hatvanezer forint, tehát úgy tűnik, hogy a jogalkotó szakít azzal, hogy a dotációt a törvényes minimálbérhez rögzítse.

Szemmel látható, hogy egy tendencia rajzolódik ki ezekből a rendeletmódosításokból.

Ebben az összefoglalóban az olyan munkáltatók szempontjából mutattuk be a változásokat, akik nem minősülnek célszervezetnek, nem szociális foglalkoztatók. Azért fontos ez a megkülönböztetés, mivel ez utóbbiak magasabb támogatásban részesülnek, mint egy más gazdasági társaság.

Talán jól érzékelhető az, hogy nincs megfelelő koncepció ezen társaságok megfelelő támogatására. Miért is fontos e sem a nyílt munkaerőpiachoz, sem a védett foglalkoztatáshoz nem tartozó társaságok támogatása?

Induljunk ki abból, hogy mi a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásának funkciója, célja. Cél, a rehabilitáció, a képességeknek megfelelő munkán keresztül. Mivel aki olyan munkáltatónál kap munkát, megváltozott munkaképességű emberként, amely állami támogatásban részesül, ez azért van, mert a csökkent munkaképességű ember már mindent elkövetett, hogy a nyílt munkaerőpiacon találjon állást magának, de ez valami miatt nem sikerült számára. Valószínűleg munkaképessége olyan nagymértékben csökkent, hogy egy nem "speciális" cég nem tudja foglalkoztatni, mivel az ottani feszebb, erőltetettebb munkatempónak nem tud megfelelni, vagy a veleszületett és szerzett fogyatékosága miatt szakképzetlen.

A támogatott munkahelyek lehetőséget biztosítanak a munkavégzésre, de mivel nem tudnak embereikkel olyan mennyiségű munkát elvégeztetni, mint egy "egészségeseket" foglalkoztató cég, a piaci versenyben hátrányba kerülnek. E hátrány kiküszöbölése a támogatások célja.

A célszervezetek, szociális foglalkoztatók egy főre magasabb támogatást kapnak, kaptak mindig is, mint az olyan szervezetek, vállalatok, akik egyik kategóriába sem tartoznak. E vállalatokra jellemző, hogy igyekeznek felvenni a versenyt más üzemekkel.

De mi kell ahhoz, hogy ne maradjanak le velük szemben?

Fontos lenne a támogatási rendszer kiszámíthatóságának biztosítása. Mint fentebb olvashatjuk, 2004-ben, és 2005-ben a támogatás rendszere gyakran változott, nem kis mértékben.

Egy vállalat, mely nem csak a jelenre gondol, üzleti terveket készít. Ha e vállalat fogyatékos embereket foglalkoztat, joga van terveket készítenie. Joga van, lehetősége nincs!

Mi módon lehetne úgy tervezni, hogy egyik pillanatról a másikra átalakítják a támogatások rendszerét? 2004 óta számos ponton következett ez be, változott a támogatás vetítési alapjának mindegyik eleme, bevezették a folyósítás havi korlátját. 2005 elején befagyasztották a támogatás összegét, mivel a két évvel korábbi statisztikai létszámot vették alapul, illetve a továbbiakban nem a minimálbér, hanem 53000 forint szerepel a jogszabályban.

És végül, a 2005 év végi "csomaggal" még egyszer nehezítették e vállalkozók helyzetén, hogy a 2005-ös átlagléttszám lett a támogatás alapja.

Amint már írtam, minden cégnek kemény harcokat kell folytatnia, hogy helyt tudjon állni a versenyben. A megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató cégek számára különböző pályázatokat rendszeresen írnak ki, mivel köztudott, hogy szerepük felbecsülhetetlen, és helyzetük nehéz.

E pályázatok azonban szigorúak, például egy munkahelyteremtő pályázat esetén, gyakran a támogatás feltétele, hogy, két, három évig kell bizonyos számú csökkent munkaképességű munkavállalót foglalkoztatni. Felmerül azonban a kérdés, mit tegyen egy ilyen munkatársakat foglalkoztató vállalat, ha ilyen pályázati kiírást lát? Bele merjen-e vágni, vagy sem a folyamatosan változó törvények

mellett. Hiszen a hatályos jogszabály rendelkezése nincs összhangban a pályázati kiírással a foglalkoztatottak munkaképességének csökkenése tekintetében.

Ha egy kiszámítható rendszer biztosítaná a támogatást, minden gond nélkül tervezhetnének, akár több évre előre, fogadhatnának nagyobb megrendeléseket. Érthetetlen számunkra, hogy miért nincs olyan fórum, ahol az ilyen cégek előre értesülhetnének a jogszabálytervezetokről, véleményezhetnék azokat, véleményüket figyelembe vennék, tanácsokat adnának számukra.

A kiszámíthatóság, a jogbiztonság, alkotmányos követelmények, de gyakran úgy tűnik, hogy pont a foglalkoztatásnak e speciális ágára vonatkozó szabályoknál nem mindig érvényesülnek ezek az alapelvek.

Egyetértünk azzal, hogy nagy lépések történtek a színlelt foglalkoztatás felszámolásában, de nem csak sikereket, áldozatokat is hoztak az intézkedések. A kisebb vállalatok hiába felelnek meg minden követelménynek, hiába tudnának nagyobb cégek beszállítói lenni, ha nem tudnak tervezni, abban az esetben lehet, hogy nem lesznek vonzó partnerei a multiknak.

Nem értjük, miért rögzítik a támogatás összegét a mindenkor érvényes törvényes minimálbér összege alatt.

Egyetértünk azzal, hogy szigorúan ellenőrizzék, büntessék azokat, akik nem megfelelő célra használják a támogatásokat, csak jó lenne, ha ez nem a szabályt betartók helyzetét tenné nehezebbé.

Jó lenne egy olyan fórum, ahol a csökkent munkaképességűeket foglalkoztató cégek megjelenhetnének, véleményt alkothatnának, és részt vehetnének a jogszabályok előkészítésében. Tudjuk, hogy létezik a Védett Szervezetek Országos Szövetsége, mely úgy gondoljuk csak nevében országos, és semmivel nincs több joga, mint bármely más egyesületnek.

Készítette: Dr. Varga Szabolcs

Tét, 2006-02-16